

Circulaire

CIR/FCL 27

Date	08/04/2015
Datum	
Edition	6
Uitgave	

Objet : Qualifications spéciales pour emploi exclusif à l'intérieur de l'espace aérien national.

Betreft: Bijzondere bevoegdverklaringen uitsluitend voor het gebruik binnen het nationale luchtruim.

Référence :

Arrêté royal du 15 mars 1954 réglementant la navigation aérienne. Art. 33 et 34.

Referentie:

Koninklijk besluit van 15 maart 1954 tot regeling der luchtvaart. Art. 33 en 34.

Le Directeur général a.i.,
De Directeur-generaal a.i.,

Nathalie Dejace

L'édition 6 comprend
De 6de uitgave bevat

6 pages datées
bladzijden gedagtekend 08/04/2015

1. QUALIFICATIONS SPECIALES POUR EMPLOI EXCLUSIF A L'INTERIEUR DE L'ESPACE AERIEN NATIONAL

Le titulaire:

- d'une PPL(A) possédant une expérience de vol sur avions d'au moins 100 heures, ou
- d'une CPL(A), ou
- d'une ATPL(A)

Le titulaire:

- d'une PPL(H) possédant une expérience de vol d'au moins 100 heures sur hélicoptères, ou
- d'une CPL(H), ou
- d'une ATPL(H)

Le titulaire:

- d'une BPL ou d'une licence de pilote de ballon libre possédant une expérience de vol d'au moins 60 heures sur ballons

peut, s'il remplit les conditions y afférentes mentionnées ci-après, obtenir des qualifications spéciales. Les privilèges de ces qualifications spéciales peuvent être exercés exclusivement à l'intérieur de l'espace aérien national. L'exercice des privilèges de ces qualifications spéciales dans l'espace aérien d'autres états est soumis à l'autorisation préalable de l'Etat concerné.

L'exercice des privilèges spéciaux, ne peut, pour ce qui concerne la PPL(A), la PPL(H) ou la BPL sans privilèges de vols commerciaux, donner lieu à quelque rémunération ou autre avantage financier ou en nature que ce soit.

Ces qualifications spéciales peuvent être mentionnées sur l'annexe à la licence de vol conforme au Part-FCL quand le pilote est titulaire d'une telle licence; elles seront de toutes façons inscrites par l'instructeur de vol dans le carnet de vol personnel du titulaire de la licence.

La durée de validité de ces qualifications spéciales sera de maximum 2 ans.

1. BIJZONDERE BEVOEGD-VERKLARINGEN UITSLUITEND VOOR HET GEBRUIK BINNEN HET NATIONALE LUCHTRUIM

De houder

- van een PPL(A) met een vliegervaring van ten minste 100 vliegreuren op vliegtuigen, of
- van een CPL(A), of
- van een ATPL(A)

De houder

- van een PPL(H) met een vliegervaring van ten minste 100 vliegreuren op helikopters, of
- van een CPL(H), of
- van een ATPL(H)

De houder

- van een BPL of een vergunning van bestuurder van vrije ballon met een vliegervaring van ten minste 60 vliegreuren op ballonnen

kan, indien hij aan de hierna vermelde desbetreffende voorwaarden voldoet, bijzondere bevoegdverklaringen verkrijgen. De voorrechten van deze bijzondere bevoegdverklaringen mogen enkel uitgeoefend worden binnen het nationale luchtruim. Het uitoefenen van de voorrechten van deze bijzondere bevoegdverklaringen in het nationale luchtruim van andere staten is onderworpen aan de voorafgaandelijke toelating van de betrokken Staat.

Het uitoefenen van deze bijzondere bevoegdverklaringen mag, wat de PPL(A), de PPL(H) of de BPL zonder voorrechten voor commerciële vluchten betreft, geen aanleiding geven tot enige vergoeding of enig voordeel van financiële aard of in natura.

Deze bijzondere bevoegdverklaringen kunnen op de bijlage aan de vliegvergunning conform Part-FCL vermeld worden wanneer de piloot houder van zo'n vergunning is; in ieder geval worden zij door de vlieginstructeur ingeschreven in het persoonlijke vliegboek van de vergunninghouder.

De geldigheid van deze bijzondere bevoegdverklaringen bedraagt maximum 2 jaar.

2. LARGAGE DE PARACHUTISTES

Un pilote peut, de jour en condition de vol à vue, larguer des parachutistes s'il y a été formé par un instructeur de vol expérimenté dans le largage de parachutistes et qu'il a reçu et acquis la formation et l'expérience suivantes :

- explications théoriques sur le pilotage particulier de l'avion, de l'hélicoptère ou du ballon lors des vols de largage (voir annexe 1)
  - au moins 5 vols de largage en double commande pour les avions et les hélicoptères, ou
  - au moins 1 vol de largage en double commande pour les ballons
- et s'il a démontré à cet instructeur qu'il a l'habileté nécessaire pour le largage des parachutistes.

3. INSTRUCTEURS

Le candidat instructeur peut dispenser de l'instruction pour une qualification spéciale s'il est lui-même titulaire d'une qualification d'instructeur de vol et de la qualification spéciale en question en cours de validité,

et s'il a démontré à un instructeur, lui-même titulaire de la qualification spéciale en cours de validité qu'il a l'habileté nécessaire pour dispenser la formation en vue de l'obtention de la qualification spéciale largage des parachutistes.

4. MAINTIEN DE LA COMPETENCE

Les titulaires d'une qualification spéciale n'exerceront les privilèges de leur qualification que lorsqu'ils auront accompli, au cours des 24 derniers

- en tant que pilotes d'avions ou d'hélicoptères :
au moins 3 vols de largage répartis sur 3 jours différents
- en tant que pilote de ballons :
au moins un vol de largage

A défaut de cette expérience, la qualification spéciale peut être revalidée si, dans les 6 mois avant la date d'échéance de la qualification spéciale, le candidat démontre devant un

2. DROPPEN VAN VALSCHERMSPRINGERS

Een piloot mag overdag, in omstandigheden voor zichtvluchten, valschermspringers droppen, indien hij daartoe een opleiding heeft gekregen van een vlieg-instructeur met ervaring in het droppen van valschermspringers de volgende opleiding heeft verkregen en ervaring bezit:

- theoretische uitleg over de specifieke besturing van het vliegtuig, de helikopter of de ballon tijdens droppingvluchten (zie bijlage 1)
  - ten minste 5 droppingvluchten in dubbele besturing voor de vliegtuigen en helikopters, of
  - ten minste 1 droppingvlucht in dubbele besturing voor de ballonnen,
- en indien hij ten overstaan van deze instructeur zijn bedrevenheid in het droppen van valschermspringers heeft aangetoond.

3. INSTRUCTEURS

De kandidaat-instructeur mag opleiding geven voor een bijzondere bevoegdverklaring indien hij tenminste zelf houder is van een geldige bevoegdverklaring van instructeur en van de betreffende geldige bijzondere bevoegdverklaring,

en indien hij ten overstaan van een instructeur, zelf houder van de betreffende geldige bijzondere bevoegdverklaring, zijn/haar bedrevenheid in het opleiden tot het bekomen van de bijzondere bevoegdverklaring droppen van valschermspringers heeft aangetoond.

4. BEHOUD VAN BEKWAAMHEID

Houders van een bijzondere bevoegdverklaring mogen enkel de bevoegdheden van hun bewijs van bevoegdheid uitoefenen wanneer ze, gedurende de afgelopen 24 maanden, het onderstaande hebben voltooid:

- als bestuurder van vliegtuigen of helikopters
ten minste 3 droppingvluchten verspreid op 3 verschillende dagen
- als bestuurders van ballonnen:
ten minste één droppingvlucht

Bij gebrek aan deze ervaring, kan de bijzondere bevoegdverklaring wedergeldig gemaakt worden, indien de kandidaat, binnen de 6 maanden die voorafgaan aan de vervaldatum

instructeur de vol, lui-même titulaire de cette qualification spéciale en cours de validité, qu'il a conservé l'habileté nécessaire pour l'exercice de cette qualification spéciale.

Si la date de validité de cette qualification spéciale est dépassée, le candidat devra, pour renouveler cette qualification spéciale, terminer avec succès une formation dispensée par un instructeur en vol titulaire de la qualification concernée en cours de validité, conformément au programme introduit par ce dernier et approuvé par la Direction générale Transport Aérien.

L'instructeur de vol inscrira dans le carnet de vol du candidat les mentions telles que reprises au point 5 ci-après.

5. INSCRIPTIONS DANS LE CARNET DE VOL DU PILOTE

Après que le pilote a suivi et terminé avec succès la formation prévue, l'instructeur de vol inscrira dans le carnet de vol du candidat les mentions suivantes:

a) En cas de délivrance ou de renouvellement
Par la présente, le soussigné (nom, prénom, numéro de licence de vol), instructeur de vol titulaire d'une licence avec une qualification spéciale (largage de parachutistes) en cours de validité, déclare avoir dispensé la formation prévue dans la CIR/FCL 27 pour l'obtention d'une qualification spéciale (largage de parachutistes) à (nom, prénom, numéro de licence du candidat)

Il/Elle est autorisé à exercer cette qualification spéciale jusqu'au (date de la fin de la formation ou date de validité précédente + 2 ans).

Lieu et date :

Nom et prénom :

Signature :

van de bijzondere bevoegdverklaring, ten overstaan van een vlieginstructeur, die zelf deze geldige bijzondere bevoegdverklaring bezit, het behoud van zijn bedrevenheid in de uitoefening van deze bijzondere bevoegdverklaring aantoont.

Indien de geldigheidsdatum van de bijzondere bevoegdverklaring vervallen is, moet de kandidaat, om deze bevoegdverklaring te hernieuwen, met succes een opleiding afwerken gegeven door een vlieginstructeur die de betreffende geldige bijzondere bevoegdverklaring bezit, volgens een programma dat door deze laatste werd ingediend en door het Directoraatgeneraal Luchtvaart werd goedgekeurd.

De vlieginstructeur moet de aantekening in het vliegboek van de kandidaat aanbrengen, zoals in punt 5 hierna bepaald.

5. AANTEKENINGEN IN HET Vliegboek VAN DE PILOOT

Na het volgen en slagen van de voorziene opleiding brengt de vlieginstructeur de hierna vermelde aantekening in het vliegboek van de piloot aan:

a) In geval van afgifte of hernieuwing
Ondergetekende (naam, voornaam, nummer vliegvergunning), vlieginstructeur in het bezit van de geldige bijzondere bevoegdverklaring (droppen van valschermspringers), verklaart hierbij de opleiding bepaald in CIR/FCL 27 voor het bekomen van de bijzondere bevoegdverklaring (droppen van valschermspringers) aan (naam, voornaam en nummer vergunning van de kandidaat) verschaft te hebben.

Hij/Zij wordt hierbij toegelaten deze bijzondere bevoegdverklaring uit te oefenen tot (datum van beëindiging opleiding of vorige geldigheidsdatum + 2 jaar).

Plaats en datum:

Naam en voornaam:

Handtekening:

b) En cas de revalidation

Par la présente, le soussigné (nom, prénom, numéro de licence de vol), instructeur de vol titulaire d'une licence avec une qualification spéciale (largage de parachutistes) en cours de validité, déclare que (nom, prénom, numéro de licence de vol du candidat) a démontré avoir conservé l'habileté nécessaire pour l'exercice de la qualification spéciale (largage de parachutistes).

Il/Elle est dès lors autorisé à exercer cette qualification spéciale jusqu'au (date du test + 2 ans).

Lieu et date :

Nom et prénom :

Signature :

c) Obtention de l'aptitude d'instructeur

Par la présente, le soussigné (nom, prénom, numéro de licence de vol), instructeur de vol titulaire d'une licence avec une qualification spéciale (largage de parachutistes) en cours de validité, déclare que (nom, prénom, numéro de licence de vol du candidat) a démontré l'habileté nécessaire pour dispenser la formation en vue de l'obtention de la qualification spéciale (largage de parachutistes).

Il/Elle est dès lors autorisé à exercer cette aptitude à la condition que sa qualification d'instructeur de vol et la/les qualification(s) spéciale(s) concernée(s) sont en cours de validité.

Lieu et date :

Nom et prénom :

Signature :

b) In geval van wedergeldigmaking

Ondergetekende (naam, voornaam, nummer vliegvergunning), vlieginstructeur in het bezit van de geldige bijzondere bevoegdverklaring (droppen van valschermspringers), verklaart hierbij dat (naam, voornaam en nummer vergunning van de kandidaat) het behoud van bedrevenheid in het uitoefenen van de bijzondere bevoegdverklaring (droppen van valschermspringers) heeft aangetoond.

Hij/Zij wordt hierbij toegelaten deze bijzondere bevoegdverklaring uit te oefenen tot (datum van de proef + 2 jaar).

Plaats en datum:

Naam en voornaam:

Handtekening:

c) Bekomen van een bevoegdheid als instructeur

Ondergetekende (naam, voornaam, nummer vliegvergunning), vlieginstructeur in het bezit van de geldige bijzondere bevoegdverklaring (droppen van valschermspringers), verklaart hierbij dat (naam, voornaam en nummer vergunning van de kandidaat) zijn bedrevenheid in het opleiden tot het bekomen van de bijzondere bevoegdverklaring (droppen van valschermspringers) heeft aangetoond.

Hij/Zij wordt hierbij toegelaten deze bevoegdheid uit te oefenen, indien zowel zijn/haar bevoegdverklaring van instructeur als de betreffende bijzondere bevoegdverklaring(en) geldig is (zijn).

Plaats en datum:

Naam en voornaam:

Handtekening:

Annexe 1 - Connaissances théoriques

1. Médecine aéronautique

Fatigue du pilote liée aux conditions d'utilisation de l'aéronef (écarts de pression et de température).

2. Réglementation

Pilote.

Aéronef.

Dispositif de largage.

Circulation aérienne.

Procédures et jargon.

Altimétrie.

3. Performances et limitations d'utilisation

Nombre de parachutistes et quantité maximale correspondante de carburant.

Limites de chargement et de centrage (mesures préventives).

Paramètres en utilisation pour le largage (manuel de vol et appendices).

4. Consignes de sécurité

Manuel de vol et appendices.

Consignes aux parachutistes : mise en garde contre les sorties involontaires d'extracteur et les déplacements inopinés à l'intérieur de l'aéronef.

5. Contraintes liées à l'exercice du parachutisme

Bijlage 1 – Theoretische kennis

1. Luchtvaartgeneeskunde

Vermoeidheid van de piloot die verband houdt met de gebruiksomstandigheden van het vliegtuig (verschillen in druk en temperatuur).

2. Regelgeving

Piloot.

Luchtvaartuig.

Ontgrendeling.

Luchtverkeerdiensten.

Procedures en jargon.

Hoogtemeting.

3. Prestaties en gebruiksbepalingen

Aantal valschermspringers en de bijbehorende maximale hoeveelheid brandstof.

Beladings- en zwaartepuntliggingslimieten (preventieve maatregelen).

Parameters die worden gebruikt voor het droppen (vlieghandboek en aanhangsels).

4. Veiligheidsvoorschriften

Vlieghandboek en aanhangsels.

Instructies aan valschermspringers: maatregelen tegen ongewild ontplooiën van de uittrek parachute en onverwachte bewegingen in het vliegtuig.

5. Beperkingen met betrekking tot de uitoefening van het parachutespringen